

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Quando Superior poßit absoluere ab excommunicatione reseruata
Superiori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Inferior
conscientie

Aduerte tamen; hoc intelligendum esse in foro externo: nam in foro conscientie interdum ob iustum causam absolvi potest is, qui a iudice est nominat excommunicatus: ut si infet libilem, & ille non possit adire iudicem; vel iudex nolit illum absoluere, cum tamen paratus sit praestare id quod potest. Vide Angelum Absolutio 3. n. 9. In quibusdam casibus is qui excommunicavit, non potest absoluere, quos vide apud Nauar. c. 27. n. 40.

Dico Secundum: Ab excommunicatione, que a iure, vel ab homine generaliter lata est, si speciatim non referueretur, potest absoluere cuiusvis Sacerdos, qui potest a peccatis mortiferis. Ratio est; quia hoc ipso, quo non referatur Pape, vel Episcopo, censetur sus dare commissionem omnibus Sacerdotibus peccatorum confessiones audiendis, sive sint Parochi, sive delegati Parochorum, sive Religiosi. Vide Couar. §. 12. nu. 4.

D V B I V M III.

*Quando inferior posset absoluere ab excom-
municatione reseruata Superiori?*

48
Potes in
articulo
mortis.
qui quis sa-
cerdos.

R Espondeo & Dico Primò: In articulo mortis quilibet Sacerdos potest absoluere ab omni excommunicatione, adhibita tamen debita cautione. Patet ex Concilio Tridentino. l. 14. c. 7. Dixi, *Adhibita cautio*: quia infirmus debet promittere, quod, si conualeseat, se presentabit illi, cui erat referuata, eiusque mandatis parebit; alioquin reincidet.

Petes: Si in articulo mortis adsit tantummodo Clericus non Sacerdos, vtrum possit moribundus ab excommunicatione absoluere?

Respondeo: Valde probabile est, Posse: quidquid dicat Sotus & Nauarrus. Ita tenet Gloria in Cap. A nobis, de Sententia excommunicationis. Panormitanus, & Felinus ibidem. Angelus Verbo Absolutio 3. §. 17. Silvester, Absolutio, 1. nu. 8. qui dicunt etiam Laicum posse. Quod tamen non videtur verum; quia non est capax iurisdictionis spiritualis.

De Clerico tamen, etiam primæ Tonsuræ, est valde probabile. Probatur Primò: Quia in articulo mortis Ecclesia concedit potestatem absoluendi a peccatis omni ei, qui est capax huius potestatis, id est, omni Sacerdoti: ergo similiter censetur cōcedere potestatem absoluendi ab excommunicatione omni ei, qui est capax huius potestatis: atque omnis Clericus Prima Tonsura est capax huius potestatis. Secundò: Hæreticus Sacerdos in eo casu potest absoluere a peccatis: ergo multo magis qui quis Clericus Catholicus poterit a cœsuri, preferenti cum hoc illi moribundo multum profit, tum vt non desperet, tum vt pro eo possit fieri publica oratio, & concedi sacra sepultura.

Dico Secundò: Ex privilegio perpetuo, vel temporaria delegatione, potest inferior absoluere ab excommunications reseruata. Vbi

Notandum est: Episcopis amplissimâ esse concessum potestatem à Concilio Tridentino l. 14. cap. 6. de Reformatione circa excommunications & censuras alias Pontifici reseruatas. Primò: Ut Episcopus per se, vel per Vicarium possit absoluere ab omni excommunicatione reseruata Pape, quæ proueniat ex delicto occulto. (Dicitur autem delictum occultum, quod non est notorium, etiam si quinque testibus probari possit; vt recte Sil-

vester Verbo Notorium, quæst. 4. qui id præbat ex iure. Preterea, Si deductum est ad forum externum, sed quia probatum non est, reus est absoluens; hoc euentu censetur occultum. Ita DD. multi Salmantenses, vt resert Viualdus de excommunicatione nu. 41. itaque Episcopus poterit absoluere.) Ab heresi tamen non possit Episcopus absoluere, nisi per seipsum. Probabile tamen est, quod Episcopus per speciale mandatum possit eam absolutionem alteri committere: quod enim per speciale mandatum quis facit, censetur facere per seipsum.

Vtrum autem huic priuilegio derogatu sit per Bullam Cœnæ, dubium est. Valde probabile est priuilegio derogatum: quia Concilio Oecumenico recenti non censetur fieri derogatio per clausem generalem; sed deber fieri expressa eius mentio. Ita plerique Theologi in Hispaniâ. Nuper tamen Congregatio Cardinalium respondit in hæc verba: *Episcopus aut Inquisitor absoluere non potest heminem hereticum in foro conscientia, tunc haec facultas a Concilio sit ipsi tradita.*

Secundò: Concedit Concilium, vt Episcopus possit dispensare in omni suspensione & irregularitate ex delicto occulto proueniente, excepta eâ, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum.

Circum quæ duo priuilegia, duo sunt notanda: Alterù est. Episcopum non posse absoluere à censura Papæ reseruata, quæ proueniat ex delicto notorio, etiam si illa censura non sit denuntiata. Ratio est: quia hoc à Concilio non conceditur. Tale enim delictum non est casus occultus. Alterum est: Si crimen erat occultum, tamen iam sit deductum ad forum contentiosum, id est, ad Tribunal judicis secularis vel ecclesiastici, non posse Episcopum ab eo absoluere. Tunc autem dicitur *derogatum ad forum contentiosum*, quâdo iuridice delatum est ad iudicem, & delatio est insinuata parti.

Dico Tertiò: Inferior potest absoluere à censura superiori reseruata, quando penitens habet legittimum impedimentum adeundi Superiorum: v.g. ob morbum, senium, sexum, pericula; tunc enim potest absolvi ab Episcopo, sic tamen ut censante impedimentoa promittat se se fitterum Papæ vel Superiori, alioquin relapsurus in eandem censuram. Similiter, si Episcopo reseruatur, potest absolvi a Parocho. Vide Nauarrum c. 27. n. 89.

Petes: Vtrum absolutio extorta valeat?

Respondeo: Si metu, vel vi extorta sit, Iure positivo est irrita: & sic extorquens incurrit nouam excommunicationem. Nauarrus nu. 125.

D V B I V M IV.

*Quanam est forma absoluendi ab ex-
communicatione.*

R Espondeo: Forma ordinaria in foro conscientiae est: Ego te absolu a vinculo excommunicationis, quam incurristi ob eadem N. causam: & restitu te sacramentis Ecclesie, & communione fidelium: in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.

Notandum tamen, Et si absolutio possit dari sub conditione præterita, aut præsentis, tamen sub conditione futura non recte datur, quia absolutio non est pendens. Si tamen sit detur, valet; vt recte Couaruuias §. 11. nu. 6. & talis absolutio fortius effectum impletâ conditione.

Petes: Quæna requiratur, vt quis possit absolu-

Aaaa Respondeo

52

Sub qua
conditione
possit dari
hac Abiota
lutione.

53 &